

## «Пасуй, Лео!» Але він не пасував

*Щонеділі: хто останній, той тухле яйце!*

Як завжди, без запізнення, Лео приїхав до своєї бабусі. На невеличкому асфальтованому майданчику перед домом він зазвичай грав Рондо (або Торо) зі своїми братами Родріго і Матіасом. Це була популярна дитяча гра, у якій двоє учасників кидають один одному м'яча, а третій, посередині, пробує його спіймати. Ще вони полюбляли грати у футболтеніс. Пізніше приїхали його двоюрідні брати, Максі та Емануель. Третій кузен, Бруно, через кілька років народиться у Клаудіо та Марсели – дядька і тітки Лео.

Два камені правили за ворота. Перемагав той, хто першим забивав шість голів. Такий вигляд мала гра.

Бабуся Лео разом зі своїми доньками, Селією та Марселою, порались на кухні, готуючи пасту з ароматним соусом. Чоловіки, Хорхе, Клаудіо та дідусь Антоніо, жваво розмовляли, сидячи на дивані у невеличкій вузькій вітальні або ж у передпокої, не зводячи погляду з дітей. Погляньте, як Емануель веде м'яч, як вправно! І як же важко відібрати м'яча у Лео, незважаючи на його зріст...

«Молодець, Максї, молодець!» — гукав Хорхе, який також раніше грав у нижніх ешелонах «Ньюеллс» перед тим, як його призвали до військової служби.

Час їсти! Діти зайшли до кімнати, голодні, проте гру покинули неохоче.

Перед тим як сісти до столу, потрібно було обов'язково вимити руки. Скромний будиночок на дві спальні, з якого завжди так не хотілось виходити, слугував місцем незліченних недільних зустрічей для зятів Клаудіо та Хорхе, сестер Селії і Марсели, а також для кузенів, які завжди хотіли пограти у футбол. Інколи диван слугував ліжком для тих онуків, які хотіли залишитись ночувати. Діти просто обожнювали свою бабусю Селію, і не лише через смачну пасту чи рис, які завжди виїдались до останку, вона була з тих бабусь, які ніколи не могли відмовити своїм онукам.

Порції з'їдались дуже швидко. Все було надзвичайно смачно, але п'ятеро хлопчаків з м'ячем під рукою, поспіхом смакуючи дульсе-делече, молочний десерт, поспішали на площу у районі Бахада.

Саме там вони закінчували попередню гру, а інколи й починали заново. Гра повністю їх поглинала. Зазвичай це тривало чотири години поспіль або й більше.

Ці ігри ніколи не були несправедливими. Інколи старші хлопці, Родріґо (1980 року народження), Максї (1984 року народження) та Матіас (1982 року народження) кидали виклик молодшим Лео (1987 року народження) та Емануелю (1988 року народження), який був непоганим воротарем. Вони завжди отримували набагато більшу і жорсткішу порцію ударів, ніж коли були молодшими. Набагато. Лео та Емануель зазвичай грали в захисті, і їм завжди добряче діставалось від старших хлопців. Особливо Лео. Хорхе ще вигукував: «Матіасе, обережно, друже!»

Лео наздоганяв м'яча, як безумець, і щойно йому це вдавалось, відмовлявся з ним розставатись. «З червоним, наче помідор, обличчям та випуклими венами» — ось як згадує його дядько Клаудіо. Намагайтесь, якщо Лео програв. Він починав плакати і зриватись на

усіх, хто пробував його заспокоїти. І так тривало доти, доки він не перемагав.

«Ці ігри завжди закінчувались погано, ми постійно сварились. Навіть якщо ми перемагали, то брати починали дражнити мене, бо знали, що я розізлюсь і плакатиму», — розповідає Лео аргентинському виданню *El Grafico*.

Доволі часто відбувались матчі між дворами. В іграх, які проходились на невеличкому майданчику біля дому бабусі Лео, могли брати участь усі охочі. Проте команда Мессі-Куччіттіні ніколи не програвала. Як згадує Матіас: «Спочатку ніхто не хотів з нами грати, оскільки Лео та Емануель були дуже низького зросту, але вкінці їх завжди вітали з перемогою. Лео було дев'ять років, а грав він проти вісімнадцяти- та дев'ятнадцятирічних хлопців, які все одно не могли його зупинити».

Хіба ж дивно, що таке скупчення талантів породило бодай кількох хороших футболістів?

Родріґо підписав контракт з «Ньюеллс» в одинадцятирічному віці, оскільки раніше, як і всі Мессі, грав за «Грандолі». Він був головним нападником — швидким, вправним та забивав багато голів. Його навіть обрали для міжміських ігор за Росаріо. Лео згодом розповів історію ранньої відставки свого брата італійській газеті *Corriere della Sera*: «Так, він був дуже вправним. На жаль, він потрапив у аварію та пошкодив гомілку. У ті часи, якщо з тобою таке траплялось, то з кар'єрою футболіста можна було попрощатись. Окрім цього, йому бракувало наполегливості, щоб стати професіоналом. Як виявилось пізніше, у нього була пристрасть до кухні. Він мріяв стати шеф-кухарем».

Матіас був захисником у нижніх ешелонах «Ньюеллс» перед тим, як вирішив не продовжувати кар'єру. Через багато років він усе ж повернувся у футбол. Його останнім клубом був «Атлетіко Емпальме Централ», який змагався у місцевій лізі Росаріо, де він пробув до 27 років.

Максимільяно, зростом заввишки метр шістьдесят п'ять, найстарший із трьох синів Марсели та Клаудіо, регулярно забиває голи

за бразильський «Еспорт Клуб Віторія» у серії А чемпіонату Бразилії. Він також грав і на боці Аргентини (клуб «Сан-Лоренсо де Альмагро»), Парагваю, Мексики, а також у бразильському «Фламенго». На першому ж тренуванні у парагвайському «Лібертад» він отримав травму черепа. Але його впертість допомогла Максі повернутися у футбол. Наступного дня після передчасного народження його доньки Валентини, яка провела кілька днів в інкубаторі, він уже забивав голи за «Фламенго». У той же вечір Мессі забив хет-трик за «Барселону» та присвятив його своїй новонародженій племінниці.

Емануель, як і решта братів, нерозлучний із Лео з дитинства, з яким вони разом грали у «Грандолі», розпочав свою кар'єру як воротар у «Ньюеллс», перед тим як вирушити до Європи. Зараз він півзахисник з лівого флангу.

Емануель прибув до Німеччини 2008 року, щоб грати у резервах мюнхенського «TSV 1860», а вже наступного року потрапив у їхній головний склад. Також йому довелося пограти за «Джирону» в іспанському другому дивізіоні. Заввишки метр сімдесят сім, він зараз грає у клубі «Олімпія» першого парагвайського дивізіону. Одного дня він хотів би зіграти в «Ньюеллс» (так аргентинці називають «Ньюеллс Олд Бойз») разом з Максі та Лео.

Бруно народився аж 1996 року і пропустив більшість ранніх вуличних турнірів, проте брав активну участь у пізніших матчах зі своїми однолітками. Він став одним із кращих випускників клубу «Ренато Цезаріні» в Росаріо, який також випустив Фернандо Редондо та Санті Соларі, сина одного із засновників. Він дуже схожий на Лео зовні та в рухах: як він біжить, як торкається м'яча, навіть те, як радіє забитим голам. Але слід бути обережним у порівняннях. Сьогодні, на своїх сторінках у Твіттері та Фейсбуці він пише: «Життя не те без футболу» (лютий 2012 року). Він залишив усе позаду, але зараз знову намагається потрапити на швидкісний потяг футболу.

Лео переїхав до Барселони у тринадцятирічному віці, тому спільні вечери з братами ставали дедалі рідшими. І звичайно ж, їхні футбольні матчі також залишились у минулому. Хлопці дорослішали,

і життя почало розділяти їх. Утім, щось дитячого у них, як і в нас усіх, усе ж залишилось.

Селія, бабуся Лео, померла, коли йому було десять.

Звивиста ріка Парана, пам'ятник національному прапору, два великих футбольних клуби та люди. Перш за все люди. Ось що чекає відвідувачів у Росаріо.

То яким було Росаріо?

Росаріо розташоване за триста кілометрів від столиці — Буенос-Айреса. Це приблизно три години їзди майже ідеально рівною трасою, що проходить крізь велетенську долину. Між цими двома містами практично нічого немає. Подалі від густонаселених районів, воно здається дещо ізольованим, але все ж гордим невеликим містом. Його мешканці вважають себе не частиною провінції Санта-Фе, а росарійцями. У серці всіх місцевих протистоянь завжди були Лепери проти Негідників — «Ньюеллс Олд Бойз» проти «Росаріо Централ», де одна половина міста вболіває за одних, а друга за інших. «Найпристрасніше протистояння усіх часів», — скаже вам будь-хто. Утім, більшість воліє забувати, що часами ця пристрасть призводить до насильства.

Лео є Лепером (*leproso*). Ця назва закріпилась за клубом «Ньюеллс» після того, як близько ста років тому їх та «Росаріо Централ» запросили взяти участь у благодійному матчі на користь клініки, яка займалася лікуванням лепрози. «Ньюеллс» погодився, а «Росаріо Централ» — ні. Відтоді суперників «Ньюеллс» називають *canallas* — Негідниками.

Прибувши автострадою з Буенос-Айреса, вам слід скористатися з'їздом на кільцеву дорогу, С-подібну естакаду праворуч від скупчення хатинок з брухту, розмальованих у кольори «Росаріо Централ», що означає в'їзд у «Місто Негідників». Але доволі швидко ці графіті змінюються червоно-чорними кольорами Леперсів і говорять про протилежне. Статистика, як і графіті, постійно суперечать одне одному. Ці хатинки, які слугують домівками для багатьох росарійців, виходять вікнами на автостраду. Таких бідних районів тут не мало. У бляшаних

хатках часто замість підлоги проста земля, а люди тут їздять на стареньких моторолерах без шоломів. Не вінтажних чи класичних, а саме стареньких. Глибше у місто, бідність починає зникати, і її заміняють фабрики та інші великі будівлі. Кожен водій, мабуть, надто захоплюється спогляданням оточення, оскільки на дорожні знаки мало хто звертає увагу. Або це, або, як вважають деякі аргентинці, дорожні знаки встановлюють лише щоб завадити вашій їзді.

Вже наприкінці автостради, на в'їзді, ви побачите обриси красивого міста з хмарочосами різних масштабів. Дорога почне розгалужуватись, аж раптом ви натрапите на гігантську сучасну фабрику з лабіринтом труб, що додає ландшафтові якоїсь індустріальної краси. Завод активно використовує ресурси річки Парана, і саме тут гості міста можуть побачити її вперше. Парана завжди була джерелом родючих земель та багатства. Після заводу, на в'їзді у місто, починається парк, за яким обабіч дороги з'являються двоповерхові будинки. Кільцева дорога згодом перетворюється на великий проспект із високими старими будівлями.

Саме з Росаріо, воріт у Пампаські рівнини (селища, що маскувались під місто, з якого походить Че Гевара), постали співак Фіто Паез, мультиплікатор та письменник Роберто «Ель Негро» Фонтанарроса та великі футболісти Марсело Б'елса і Сесар Луїс Менотті, щоб кинути виклик встановленим правилам. Саме сюди прибували тисячі емігрантів з Європи. А також саме в Росаріо народилась національна символіка та вперше було піднято блакитно-білий прапор Аргентини. Створений 1812 року, він мав вирізняти аргентинців серед іспанців, проти яких вони воювали.

На шляху до центру міста розташований Парк Незалежності. Як його змалював журналіст Едуардо ван дер Куй: «Саме тут починає визначатись власний стиль та особистість міста. З парку починається елегантний бульвар Ороно, який має вигляд листівки з Парижа. А посеред усіх цих старих дерев та природної зелені розташований стадіон "Ньюеллс"». Вулиці стають вужчими, а на численних перехрестях ніколи не здогадаєтесь, у кого пріоритет у русі, — таке враження, що

він у того, хто першим там опинився. Білі стіни змінюються на сірі, а кав'ярні роблять з вищими стелями, великими вікнами та маленькими столиками. У самих кав'ярнях більшість чоловіків коротають час, споглядаючи красивих дівчат, а жінки, і старші зокрема, розглядають молодих чоловіків, які майже усі у належній формі, щоб бути футболістами.

Усі кажуть, що найкрасивіші жінки Аргентини походять із Росаріо. Воно й не дивно, суміш сербських та італійських генів породжують світловолосих красунь з оливковою шкірою та світлими очима. Завдяки хорошій їжі місцеві мають здорові та підтягнуті тіла. Росаріо — один із найпродуктивніших агропромислових районів країни, зі всіх боків оточений полями; у ньому вирощують злаки та виробляють соєву олію. Молодь тут здорова та сильна.

Люди, які носять футболки будь-якої з двох команд, чи навіть національної збірної, зустрічаються не часто, проте футбольні поля тут розміщені що два-три квартали. В місті існує п'ять чи шість ліг, і більшість футболістів грають у кількох одночасно: закінчив одну гру, зібрав речі, сів на мотоцикл та поїхав на другу в іншій лізі. У Росаріо кожен, хто сам не грає у футбол, є організатором, тренером чи суддею. Жінки зокрема.

«Це місто відрізняється від інших своєю унікальною пристрасстю до футболу», — каже Херардо «Тата» Мартіно, колишній тренер із «Ньюеллс», який зараз працює у «Барселоні». — «Це місто та його околиці є просто конвеєром гравців, футбольною фабрикою, що випускає таланти, які реалізують футбольні цілі Росаріо. Тут ми їх називаємо "правильно вихованими" юнаками з величезною любов'ю до футболу. Ось чому академія Росаріо є настільки важливою та змогла випустити таких великих зірок, як Вальдано, Батістута та чимало інших, у переліку яких Ліонель Мессі — на самому початку».

Ще він міг би згадати Маріо Кемпеса, Абея Балдо, Роберто Сенсіні, Маурісіо Почеттіно та багатьох інших. Насправді, то десять гравців у команді Алехандро Сабелли на відбіркових етапах до Чемпіонату світу 2014 року були з Росаріо, включно з Хав'єром Маскерано, Евером